

OMGEVINGSDIENST

FLEVOLAND & GOOI EN VECHTSTREEK

M.e.r- beoordelingsbesluit

Voor de aanleg van een slenkenpatroon, haven en
entreegebied in het Hollandse Hout te Lelystad

Aanvrager:

RHO adviseurs namens Staatsbosbeheer.

Locatie:

Hollands Hout ten Zuidwesten van Lelystad.

Onderwerp:

Besluit m.e.r.-beoordeling Ontgrondingenwet.

Datum aanvraag:

29 juni 2023

Kenmerk OFGV:

Z2023-008839 /D2021-149600

M.E.R.-BEOORDELING

1. Inleiding/Onderwerp

Door RHO adviseurs, namens Staatsbosbeheer, is op 29 juni 2023, een aanmeldingsnotitie ingediend, voor een ontgroning van het bosrijke natuurgebied Hollands Hout ten Zuiden van Lelystad. Het terrein wordt aangepast met het doel de beleving van toeristen te verbeteren en de natuur te versterken. Er wordt circa 18,5 hectare ontgrondt voor de aanleg van het slenkenpatroon. Na deze werkzaamheden is het terrein beter bestemd voor natuurontwikkeling en recreatief gebruik. Het plangebied is onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN), namelijk Het Hollands Hout.

1.1 Besluit

Uit de overwegingen blijkt dat zich ten aanzien van de voorgenomen activiteit geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen voordoen die leiden tot het opstellen van een milieueffectrapport. Gedeputeerde Staten van Flevoland besluiten daarom dat bij de voorbereiding van de aanvraag om een ontgrondingenvergunning volgens artikel 3 van de Ontgrondingenwet, geen milieueffectrapport (MER) hoeft te worden opgesteld.

1.2 Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
Namens deze,

Waarnemend teamleider Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Datum: 03-10-2023

Bezwaar

Tegen deze voorbereidingsbeslissing kan geen bezwaar worden gemaakt. Dit m.e.r.-beoordelingsbesluit is namelijk een voorbereidingsbeslissing voor de nog in te dienen aanvraag voor een vergunning op basis van de Ontgrondingenwet. In die procedure kunnen belanghebbenden hun bezwaren tegen dit m.e.r.-beoordelingsbesluit kenbaar maken. Deze bezwaren worden dan bij het definitieve besluit op de aanvraag voor de vergunning betrokken.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding/Onderwerp	3
1.1	Besluit	3
1.2	Ondertekening	3
2.	Procedure informatie	6
2.1	Besluit milieueffectrapportage	6
2.2	Toetsingskader	7
3.	Beoordeling	8
3.1	De kenmerken van het project.....	8
3.2	De plaats waar het project wordt verricht	10
3.3	De kenmerken van het potentiële effect van het project	11
4	Conclusie	19
4.1	Vervolg	19

2. Procedure informatie

Dit besluit betreft een m.e.r.-beoordeling van de aanmeldingsnotitie, als bedoeld in artikel 7.17 Wet milieubeheer (Wm). De aanmeldingsnotitie is ingediend door RHO adviseurs, namens Staatsbosbeheer, voor een ontgroning om een slenkpatroon aan te leggen in natuurgebied Hollands Hout.

Op 1 augustus 2023 is aanvullende informatie gevraagd op het gebied van archeologie, hydrologie en ecologie. Op 13 september 2023 zijn de aanvullende gegevens ontvangen en is de aanmeldingsnotitie compleet. In de brief van 10 augustus 2023 (kenmerk: D2023-203150) is de beslistermijn met zes weken verlengd.

Het besluit is in te zien op de website www.ofgv.nl van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV).

2.1 Besluit milieueffectrapportage

Volgens de Wet milieubeheer (hierna: Wm) en het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) moet voor bepaalde activiteiten een milieueffectrapportage (MER) worden opgesteld. Hiermee wordt bereikt dat er voldoende milieu-informatie beschikbaar is, voordat milieurelevante besluiten (zoals een ontgrondingenvergunning) genomen kunnen worden die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Zo kan schade aan het milieu zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt.

In de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven voor welke activiteiten het opstellen van een MER verplicht is en voor welke activiteiten beoordeeld moet worden of het opstellen van een MER noodzakelijk is (m.e.r.-beoordeling plichtige activiteiten).

De artikelen 7.16 tot en met 7.20a Wm zijn sinds 16 mei 2017 voor alle in het Besluit m.e.r. genoemde activiteiten in de bijlage, onderdeel D, van toepassing. Het maakt daarvoor niet uit of het een activiteit onder of boven de drempel van kolom 2 betreft. Dit volgt uit de implementatie van artikel 1, vierde lid, onder a en b, van Richtlijn 2014/52/EU.

De in de aanmeldingsnotitie omschreven activiteiten worden genoemd in onderdeel D, categorie 16.1 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.

Hierin staat het volgende:

Activiteit:

De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem, anders dan bedoeld onder D 16.2.

Gevallen:

In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 12,5 hectare of meer.

Het betreft een ontgroning (artikel 3 Ontgrondingenwet) waardoor het om een project (kolom 4) in de zin van het Besluit milieueffectenrapportage gaat.

Categorie D 16.1. De drempelwaarde voor een ontgroning is voor gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 12,5 hectare of meer. Het afgraven van het maaiveld ten behoeve van het graven van het slenkenpatroon heeft betrekking op een ontgroning van circa 18,5 ha waardoor er sprake is van een formele m.e.r.-beoordelingsplicht.

2.2 Toetsingskader

Voor een activiteit van deze omvang hoeft alleen een MER te worden opgesteld wanneer daartoe door Gedeputeerde Staten van Flevoland, als bevoegd gezag voor de ontgroning, wordt besloten. Het uitgangspunt bij deze m.e.r.-beoordeling is dat het maken van een MER niet nodig is, tenzij de voorgenomen wijziging belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij de beslissing dient het bevoegd gezag rekening te houden met de in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven omstandigheden. Die omstandigheden hebben betrekking op:

- a. de kenmerken van het project;
- b. de plaats waar het project wordt verricht;
- c. de kenmerken van het potentiële effect van het project.

3. Beoordeling

3.1 De kenmerken van het project

Het doel van de ontgroning is om de beleving van toeristen te verbeteren en de natuur te versterken. Er wordt circa 18,5 hectare ontgrondt voor de aanleg van het slenkenpatroon. Na deze werkzaamheden is het terrein beter bestemd voor natuurontwikkeling en recreatief gebruik. Het plangebied is deel van Natuurnetwerk Nederland (NNN), namelijk Het Hollands Hout. De voorgenomen werkzaamheden betreffen het afgraven van het met zand opgehoogde terrein, het aanleggen van een bosstrook met watergangen en het aanleggen van een fietspad met een uitkijktoren.

Omvang en grote

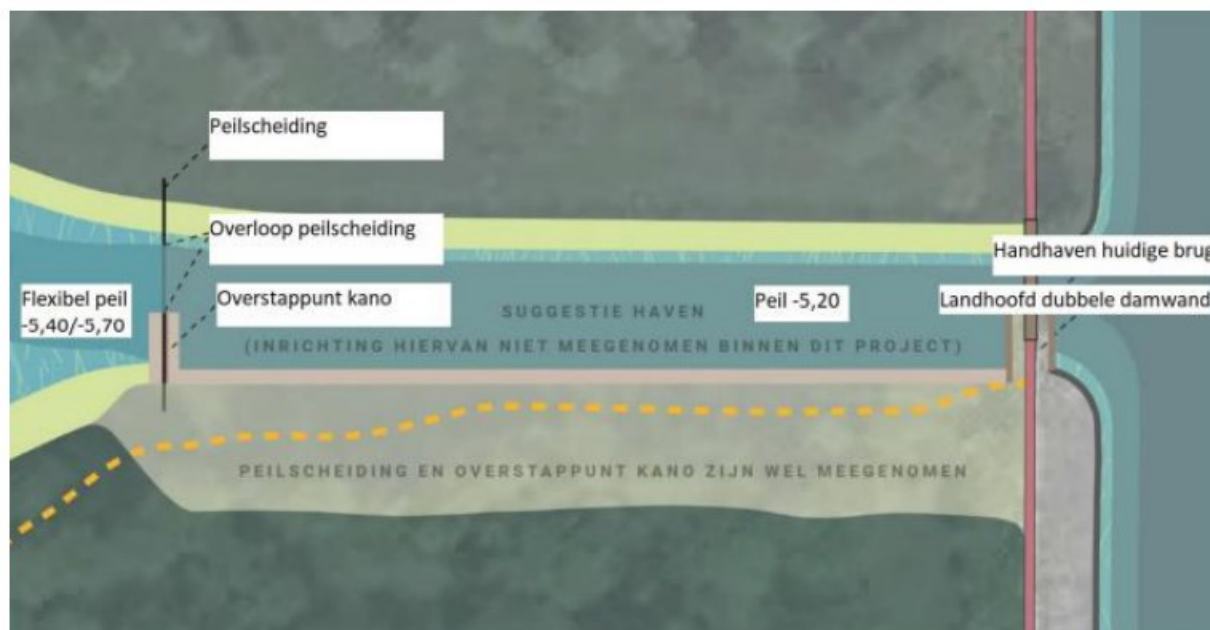
De omvang van het plangebied bedraagt circa 18,5 hectare (185.000 m²). Er zal tot een diepte van maximaal 1,6 meter beneden maaiveld worden ontgraven. De hoeveelheid af te graven grond bedraagt 312.000 m³, waarvan circa 166.000 m³ grond wordt afgevoerd voor dijkversterkingsprojecten.

Ten behoeven van recreatieve en ecologische ontwikkelingen zal het natuurgebied Hollands Hout aangepast worden. De werkzaamheden betreffen het aanleggen van een entreegebied met haven, parkeerterrein en een entreegebouw. Ook zal een slenkenpatroon aangelegd worden door het gebied.

Figuur 1: Situatietekening van het ontwikkelingsplan te Hollands Hout.

Het plangebied heeft een maaiveldniveau die varieert van circa -4,7 tot -4,2 NAP. Het voornemen is om voor het slenkenpatroon tot maximaal 1,60 meter beneden maaiveld te graven, waarna deze beschikbaar zal zijn om te begaan met kano's en fluitboten. Ook zal in het noordoosten van het plangebied een entreegebouw, wegen en parkeerplaatsen aangelegd worden om het recreatieve doel van de werkzaamheden beschikbaar te maken. Het slenkenpatroon zal een eigen waterhuishoudkundige eenheid vormen met eigen flexibel peil. Om dit waar te maken zal een peilscheiding worden gerealiseerd tussen de slenk en de aansluiting op de Lage Dwarsvaart.

Figuur 2: Peilscheidingsvoorstel aan het oosten van het plangebied.

Cumulatie van projecten

De projecten die in de nabije omgeving gerealiseerd worden tijdens deze werkzaamheden zijn de woningsontwikkeling bij Warande en de Laan van Nieuwland. Deze projecten vinden echter op meer dan 2 kilometer afstand plaats van deze werkzaamheden en zijn dus niet onlosmakelijk verbonden met dit project.

Productie afvalstoffen

Er worden geen afvalstoffen geproduceerd.

Verontreiniging en hinder

Door de aard van de uit te voeren werkzaamheden kan hinder optreden met name gerelateerd aan het bouwverkeer. 166.000 m³ wordt afgevoerd om gebruikt te worden voor dijkversterkingsprojecten. Er zal enig transport plaatsvinden om materieel en personeel aan en af te voeren, maar dit is een beperkte verkeersstroom die goed en veilig kan worden afgewikkeld. In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en ontgravingen. Dit zal echter plaatsvinden in het projectgebied en zal door de afstand (welke afstand) tot nabije woningen geringe invloed hebben op omwonenden.

3.2 De plaats waar het project wordt verricht

Het te ontgronden gebied ligt in de gemeente Lelystad. Het plangebied betreft een gebied dat behoort tot Natuurnetwerk Nederland (NNN), namelijk Het Hollands Hout, een bosrijk natuurgebied. Ten zuiden en westen van het plangebied ligt het NNN-gebied Oostvaardersveld, zowel als de verbindingszone Knardijk. Verder ten noorden van het plangebied ligt Lelystad en ten oosten het NNN-gebied de Lage Dwarsvaart. Het plangebied betreft een bosrijk natuurgebied.

Het te ontgraven gebied betreft de percelen bekend als gemeente Lelystad, sectie L, nummer 634, 635, 1061, 882 en 823.

Het plangebied heeft bijzondere rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen, omdat dit is aangewezen als NNN-gebied. Het in het gebied aanwezige klei wordt verplaatst om dijkontwikkelingsprojecten mogelijk te maken.

Natuur

In de omgeving van het plangebied zijn drie Natura 2000-gebieden aanwezig. Het Natura 2000-gebied 'Markermeer en IJmeer' is gelegen op circa 1000 meter. Het plangebied ligt ook gelegen op circa 200 meter afstand van het natura 2000-gebied Oostvaardersplassen. Het plangebied zelf maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied maar wel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), namelijk 'Hollands hout'.

Landschappelijke en cultuurhistorische waarden

Het plangebied heeft geen speciaal of beschermde landschappelijke of cultuurhistorische waarden.

Archeologie

Volgens de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) kenmerkt het plangebied zich met een lage trefkans. De Archeologische Beleidskaart Lelystad geeft aan dat het plangebied deels een hoge verwachtingszone bevat (Deelgebied A in figuur 3). Voor dit gebied geldt een archeologische onderzoek plicht. De rest van het gebied heeft een lage archeologische verwachting.

Figuur 3: Deelgebieden ten behoeve van het archeologisch bureauonderzoek.

3.3 De kenmerken van het potentiële effect van het project

Algemeen

De ontgronding heeft als doel om het gebied in te richten als natuur en voor extensieve recreatie. De werkzaamheden zijn van tijdelijke aard, zodra de werken zijn gerealiseerd zal geen sprake meer zijn van eventuele effecten.

De ontgronding heeft eerder een positief effect op de ecologische waarde van het gebied door de omvorming van een natuurlijke ontwikkeling. De doorlooptijd van de werkzaamheden bedraagt circa 1 jaar.

Bodemkwaliteit

Uit de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Lelystad blijkt dat ter plaatse voor zowel de boven- als ondergrond de toepassingsklasse landbouw/natuur geldt. Het huidige gebruik van deze locatie is natuur en recreatie. Dit zal niet veranderen in de nieuwe situatie. Naar verwachting zal daardoor de kans op verontreiniging eveneens niet wijzigen. Ten tijde van de aanleg van de slenk is het risico op verontreiniging iets groter, vanwege de aanwezigheid van de benodigde graaf- en vervoersmiddelen. Normaal gesproken is ook dan geen sprake van verontreiniging. Slechts in geval van een calamiteit (lekkage) is verontreiniging mogelijk.

M.e.r. besluit Aanleggen slenkenpatroon Hollands Hout

Kenmerk Z2023-008839

Regulier onderhoud en veilige werkwijze zorgen echter voor een minimale kans op dergelijke lekkage tijdens de aanlegwerkzaamheden. Mocht een lekkage toch optreden of tijdens de werkzaamheden een verontreiniging worden aangetroffen, dan zullen mitigerende maatregelen worden genomen zoals het saneren van de verontreiniging.

Er zijn vanuit het aspect bodem (milieu hygiënische kwaliteit) geen nadelige gevolgen voor het milieu verbonden aan de uitvoering van het project en zijn er met betrekking tot de uitvoering van de ontgronding geen belemmeringen vanuit het aspect bodem te verwachten.

Bodem- en milieubeschermingsgebieden

De locatie ligt buiten de in de Verordening Flevoland genoemde milieubeschermingsgebieden.

(Geo)Hydrologie

Het onderhavige plangebied ligt in het beheersgebied van Waterschap Zuiderzeeland. Het doel van de ontgronding is het graven van een nieuw watersysteem in het natuurgebied Hollandse Hout. In dit systeem zal een eigen flexibel peil aangehouden worden tegenover het omliggende waterpeil. Dit flexibel peil zal tussen -5.4 en -5.7 NAP worden ingesteld.

Vanwege de realisatie van watergangen en een haven is bij het Waterschap Zuiderzeeland een watervergunning aangevraagd en verleend (Kenmerk ZZL/WPRC-793463521-10). De waterbelangen borgt het Waterschap in deze watervergunning. Daarom geven zij geen aanvullend advies op de aanmeldingsnotitie MER en de conceptaanvraag Ontgrondingenwet.

Het Waterschap bevestigt in haar advies dat de initiatiefnemer een aanvraag voor een vergunning in het kader van de Waterwet en Keur heeft ingediend. In verband met bepaling van het opbarstingsrisico is nader onderzoek uitgevoerd. De werkzaamheden voor de aanleg van het slenkenpatroon reiken grotendeels tot in het eerste watervoerende pakket, waardoor opbarstingsrisico aanwezig is. De grootte van dit risico hangt af van de manier waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd. Het effect van de peilhoogte op de plaatselijke kwel is afhankelijk van de peilhoogtes die gekozen worden. In dit geval is gekozen voor een flexibel peil tussen -5.4 en -5,7 NAP. Hierbij is er sprake van een beperkte kwelstroom waar rekening mee gehouden zal moeten worden. Om het opbarstingsrisico weg te nemen, is besloten om gebiedseigen klei toe te passen op de waterbodem, welke neerwaartse druk zal creëren en opbarsting zal voorkomen.

Bij het toepassen van het gebiedseigen klei is het stikstof- en fosfaatgehalte van de in te brengen grond in relatie tot de kwaliteit van het oppervlaktewater een aandachtspunt. Voorgesteld wordt om het stikstof- en fosfaatgehalte van de in te brengen grond te bepalen. Aan de hand van de resultaten hiervan kan beoordeeld worden of dit overeenkomend is met de waterkwaliteit van het ontvangende water en dus niet voor verontreiniging zorgt. Mocht dit niet zo zijn, zullen mitigerende maatregelen getroffen worden, welke voor de start van deze werkzaamheden gespecificeerd moeten worden. Hiermee worden vanuit het aspect water geen negatieve effecten verwacht.

M.e.r. besluit Aanleggen slenkenpatroon Hollands Hout

Kenmerk Z2023-008839

Voor inzicht in de stabiliteit van de verbreding en verdieping van de Torenavalktocht, welke langs de Knardijk loopt, is een stabiliteitsberekening uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de voorgenomen nieuwe situatie geen risico vormt voor de Knardijk en naastgelegen Torenavalktocht.

Met de voorgenomen activiteiten zijn dan ook geen negatieve effecten op de waterhuishouding te verwachten.

Natuur:

Gebiedsbescherming Natura 2000-gebied

Het plangebied zelf is niet gelegen in een Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied 'Markermeer en IJmeer' is gelegen op circa 2000 meter afstand. Dit is het meest dichtstbijzijnde gebied. Het IJsselmeer ligt op ongeveer 6000 meter afstand van het plangebied. De werkzaamheden in het plangebied resulteren niet in een oppervlakteverlies van deze Natura 2000-gebieden, evenmin veroorzaakt het versnippering voor aangewezen soorten, verontreiniging en verdroging. Vanwege de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden zijn negatieve effecten van geluid en beweging op de instandhoudingsdoelstellingen niet te verwachten. De werkzaamheden leiden niet tot verstoring door verlichting en door mechanische effecten.

De ontgrondingsactiviteiten kunnen gepaard gaan met emissie van stikstof. Deze emissie kan zich over een afstand van meerdere kilometers verplaatsen en zodoende van invloed zijn op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden of andere Natura 2000-gebieden. Voor de aanlegfase van deze werkzaamheden voor het aanleggen van een slenkenpatroon, haven en receptiegebied geldt dat geen sprake is van een toename van stikstofdepositie van >0,00 mol/ha/jaar op deze stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Dit is onderbouwd met een AERIUS-calculatie en stikstof memo die is opgesteld, genaamd 'Stikstof memo + berekening Poort Lelystad - Hollandse Hout'

Soortenbescherming Natura 2000-gebied

Negatieve effecten op beschermde planten, overige zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn uitgesloten. De zorgplicht is echter te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Deze maatregelen worden opgesteld in een ecologisch werkprotocol.

Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland

De ontgroning zal plaatsvinden in een plangebied wat grotendeels binnen het Natuurnetwerk Nederland valt. Het gebied waar deze ontgroning binnen valt is genaamd 'Het Hollands Hout'. De werkzaamheden kunnen enkel plaatsvinden wanneer de zogenoemde Wezenlijke Kenmerken en Waarden van dit natuurgebied verbeterd of niet geschaad worden. Het Hollandse Hout heeft de volgende wezenlijke kenmerken en waarden toegewezen gekregen:

M.e.r. besluit Aanleggen slenkenpatroon Hollands Hout

Kenmerk Z2023-008839

- Boskern in noordwestelijk Flevoland
- Leefgebied voor bos- en struweelvogels en overige bossoorten
- Aanwezigheid van vaarten als natte verbindingroute door het gebied

Zowel als de lokale wezenlijke kenmerken en waarden:

- In het bosgebied ligt een bosreservaat

Door de werkzaamheden gaat netto areaal van het Natuurnetwerk Nederland verloren. Om dit tegen te gaan is met de Provincie Flevoland overleg geweest om in een nabij gebied bosgebied te compenseren en de omvang van het Natuurnetwerk Nederland-gebied aan te passen. Met de provincie zijn afspraken gemaakt over de herbegrenzing van de NNN. Hierbij wordt aan de ene kant de grens met de dubbelbestemming ecologie binnen het projectgebied verkleind. Deze gebieden krijgen de dubbelbestemming recreatie en natuur. Daarnaast wordt in de directe nabijheid van het plangebied percelen die nog niet binnen het NNN begrensd zijn opgenomen in het NNN. Hiermee ontstaat een aaneengesloten NNN waar de gebieden met het primaat recreatief gebruik buiten de NNN vallen. Deze herbegrenzing wordt via een wijziging van de provinciale verordening vastgelegd.

De Wezenlijke Waarden worden niet aangetast door de ontwikkelingen. Het gebied blijft namelijk functioneren als boskern in noordwestelijk Flevoland. Ook blijft de functie van leefgebied voor bos- en struweelvogels en overige bossoorten behouden. Verder blijft de natte verbindingroute ook bestaan en wordt zelfs ecologisch versterkt. Deze wordt slechts tijdelijk aangepast in het voordeel van de ecologie van het gebied. Als lokale Wezenlijke Waarde is tot slot benoemd dat er een bosreservaat in het gebied aanwezig is. Dit bosreservaat ligt tussen de sloot (slenk) en de spoorbaan, aan het zuidelijke eind van het gebied, vlak naast de Keersluisplas. Er vinden geen werkzaamheden in dit gebied plaats, waardoor de functie behouden blijft.

Er kan dus geconcludeerd worden dat de natuurwaarden van het NNN-gebied Het Hollandse Hout niet onevenredig worden aangetast door de werkzaamheden, mits herplant wordt uitgevoerd zoals besproken met de provincie Flevoland.

Soortenbescherming Natuurnetwerk Nederland

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. Rondom het plangebied zijn voorheen enkele beschermde plantensoorten waargenomen. Deze komen echter voor in omstandigheden die niet voorkomen binnen het plangebied. Hierdoor is het niet waarschijnlijk dat deze soorten zich in het plangebied verspreid hebben.

Binnen het plangebied of in de directe omgeving ervan komen de beschermde Grote weerschijnvlinder en Grote vos voor. De Grote vos is eenmalig waargenomen in 2019 ten zuiden van het plangebied. De soort leeft in de omgeving van bosgebieden met grote, vrijstaande bomen en waardplanten zoals Iep en sommige wilgensoorten. Het Hollandse Hout bestaat voornamelijk uit gesloten, jong bos dat een ongeschikt biotoop biedt aan deze soort. Om deze reden wordt de Grote vos niet binnen het plangebied verwacht.

M.e.r. besluit Aanleggen slenkenpatroon Hollands Hout

Kenmerk Z2023-008839

De Grote weerschijnvlinder daarentegen is vaker waargenomen, met name in de directe omgeving van de open plek met een vrij grote waterpartij ten zuidoosten van de Buizerdweg. De soort is niet erg mobiel en verblijft daarom geregeld in dezelfde omgeving. Mede vanwege de recentheid van de waarnemingen (2021) wordt de Grote weerschijnvlinder binnen het plangebied verwacht. Om te voorkomen dat er tijdens de kapwerkzaamheden eitjes of rupsen van de Grote weerschijnvlinder verloren gaan en om te waarborgen dat er na de bomenkap voldoende leefgebied voor de soort aanwezig blijft, dienen de wilgensoorten tijdens de bomenkap gespaard te blijven. Indien dit niet haalbaar is dient er aanvullend onderzoek naar de soort uitgevoerd te worden om te bepalen of door uitvoering van de plannen het leefgebied van Grote weerschijnvlinder wordt aangetast. Indien dit het geval is, ontstaat daardoor een conflict met de Wet natuurbescherming en dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing te worden verkregen.

Er komen geen beschermde vissoorten voor in het plangebied. Echter zal nog steeds rekening gehouden moeten worden met de overige vissoorten aanwezig in de waterloop in het gebied. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. Dit betekent dat vergraven van sloten en/of oevers op een visvriendelijke manier dient te worden uitgevoerd. Hierbij wordt bij voorkeur richting open water gewerkt, zodat eventueel aanwezige vissen kunnen ontsnappen. Daarnaast wordt bij voorkeur buiten de voortplantingsperiode van vissen in de sloten gewerkt. Indien deze maatregelen in acht worden genomen, is het niet te verwachten dat de huidige staat van instandhouding van de aangewezen vissoorten zal worden aangetast.

Rondom en in het plangebied is de beschermde Rugstreeppad waargenomen. Deze soort kan zich zeer snel verspreiden in geschikte condities. In de huidige situatie is het plangebied echter niet geschikt als leefgebied van de soort, door het ontbreken van een goed vergraafbare bodem. Wel dient te worden voorkomen dat de soort zich tijdens de werkzaamheden in het plangebied vestigt en dat er vervolgens individuen worden gedood door uitvoering van verdere werkzaamheden. Indien dit gebeurt, ontstaat hierdoor een conflict met de Wet natuurbescherming. Voorkomen dat de Rugstreeppad zich vestigt in het gebied kan door geen losse grond te laten ontstaan gedurende de actieve periode van de Rugstreeppad (die globaal loopt van 1 april tot 15 oktober). Indien dit niet mogelijk is, dient er zorg voor te worden gedragen dat de bodem slechts eenmalig beroerd wordt en daarna niet opnieuw vergraven of bereden wordt.

Voor overige amfibieën in dit plangebied geldt de zorgplicht. Hierbij wordt bij voorkeur richting open water gewerkt, zodat eventueel aanwezige amfibieën kunnen ontsnappen. Ook wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten de periode van de voortplanting en voor de winterrust van amfibieën uit te voeren. Bij voorkeur wordt er dus gewerkt in de periode half juli tot en met oktober.

De beschermde ringslang is waargenomen rondom het plangebied en er kan niet uitgesloten worden dat deze in het plangebied voorkomen. Van deze soort kunnen broedhopen voorkomen in de rietoevers binnen het plangebied. Deze broedhopen worden gedurende de broedperiode en de winterrust door Ringslang gebruikt.

Indien vaste rust- of verblijfplaatsen van Ringslang worden aangetast, ontstaat daardoor een conflict met de Wet natuurbescherming. Om te bepalen of binnen het plangebied broedhopen van Ringslang aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek naar ringslang uitgevoerd. Deze broedhopen zijn niet aangetroffen in het gebied. Met het graven van de slenk komt er meer geschikt habitat voor de ringslang beschikbaar. Er worden grondlichamen aangelegd die dienst kunnen doen als overwinteringsplekken voor de ringslang. Daarnaast worden er meerdere broeihopen aangelegd waar de ringslang haar eieren in kwijt kan. Hiermee is het effect van de ingreep op de populatie ringslangen in het gebied op de langere termijn positief.

Er zijn een aantal broedvogels waargenomen in en rondom het plangebied. Algemene broedvogels zoals de Wielewaal is waargenomen 2015. Ook zijn soorten met jaarrond beschermde nesten waargenomen in het plangebied zoals de boomvalk, buizerd, sperwer, havik en wespandief. Er zijn goede mogelijkheden om de beoogde werkzaamheden uit te voeren zonder een conflict met de Wet natuurbescherming te veroorzaken ten aanzien van broedende vogels. De meest zekere aanpak is een planning van de werkzaamheden buiten de periode van half maart tot half juli. Dat is de periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, ook de soorten binnen en nabij de deelgebieden. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden daarom buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren. Er worden dan geen nesten van vogels verstoord en de huidige staat van instandhouding van broedvogels blijft behouden.

Om te bepalen of er jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied of de directe omgeving, dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd. Hieruit is geconcludeerd dat de jaarrond beschermde buizerd en havik nestplaatsen hebben binnen het gebied. In het projectgebied zijn twee horsten aangetroffen. Eén horst van de havik en een horst van de buizerd. Bij de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van de horsten. Zo wordt er niet gekapt in de broedperiode en blijven de horstbomen en de bomen direct rondom de horsten gespaard. De functionaliteit van de omgeving blijft behouden. Kaalkap rondom de horsten is niet van toepassing. Door te werken buiten de broedperiode en de bomen direct grenzend aan de horsten te sparen blijft het effect van de ingreep op de horsten beperkt.

Verder zijn er mogelijkheden voor verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen zoals de Ruige Dwergvleermuis, Meervleermuis en Watervleermuis. Om te bepalen of een de vleermuizen negatief beïnvloed worden door de werkzaamheden is aanvullend onderzoek uitgevoerd. Hieruit is geconcludeerd dat er zomer- en paarverblijfplaatsen voorkomen in het gebied van de ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis en Rosse vleermuis. Doordat de werkzaamheden voor verstoring zorgen voor enkele van deze verblijfplaatsen, zullen vleermuiskasten worden opgehangen in het gebied. Met deze maatregelen wordt verwacht dat het effect van de werkzaamheden op de aanwezige vleermuizensoort de Ruige Dwergvleermuis beperkt zal zijn. Verder zal, indien er gewerkt wordt in de nacht of schemering, een lichtplan worden opgesteld om te voorkomen dat negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebied optreden. De werktijden zullen afhangen van de aannemer die de werkzaamheden uitvoert.

Ten slotte zijn de Otter, Bever en kleine marterachtigen waargenomen in het plangebied. Om uit te vinden of door de uitvoering van de plannen verblijfplaatsen van deze soorten achteruit gaat, is aanvullend onderzoek uitgevoerd.

Hieruit is geconcludeerd dat de wezel daadwerkelijk voorkomt en voortplant binnen het plangebied. Het relevante gebied voor deze soort betreft de grasstroken en waterpartijen rondom de Torenavalktocht en de grotere graslanden binnen het bosgebied. Een deel van het leefgebied wordt vernietigd en maakt plaats voor water. Er wordt echter hierdoor meer oeverlengte gecreëerd door deze werkzaamheden. Op de langere termijn zal dit gunstig zijn voor het leefgebied van de wezel.

Figuur 4: Locaties van de beverburchten in de Torenavalktocht. Donkerblauwe stip is een nieuwe burcht, de lichtblauwe stip de oude burcht.

De bever komt op twee plaatsen voor binnen het natuurgebied. De oude burcht zal worden verwijderd door de werkzaamheden. Voordat dit gebeurt zal worden gezorgd voor alternatieve locaties voor de bever om een nieuwe burcht te maken. In de nieuwe situatie zal ter compensatie dus op verschillende locaties takkenhopen geplaatst worden als extra rustplaatsen voor de bever. Ook zal gewerkt worden buiten de kwetsbare periode van de bevers. Hierdoor zal het effect op de bevers minimaal blijven.

Voor de uitvoering van de ontgrondingsactiviteit zijn er dan ook geen milieueffecten en belemmeringen vanuit het aspect natuur te verwachten, mits aan de genoemde mitigatiemaatregelen voldaan wordt.

Archeologie, landschappelijke-, cultuurhistorische- en aardkundige waarden

Het provinciaal beleid ten aanzien van archeologie is vastgesteld in het Omgevingsplan Flevoland 2006, in de Nota Archeologiebeleid en in de beleidsregel archeologie (i.e. de Verordening voor de fysieke leefomgeving). In haar beleid maakt de provincie onderscheid tussen de Provinciaal Archeologische & Aardkundige Kerngebieden (PAK'en), archeologische aandachtgebieden en de Top-10 archeologische locaties. Deze gebieden en locaties acht de provincie van provinciaal belang. Het projectgebied ligt niet in een van deze gebieden.

Voor dit plangebied heeft een archeologisch bureauonderzoek plaatsgevonden. Uit dit onderzoek is gebleken dat dekzand aanwezig is dat mogelijk in de steentijd aantrekkelijk voor bewoning is geweest. In de omgeving is houtskool uit het Mesolithicum-Neolithicum aangetroffen.

M.e.r. besluit Aanleggen slenkenpatroon Hollands Hout

Kenmerk Z2023-008839

Dekzandruggen en de flanken van dekzandruggen hebben een hoge archeologische verwachting op archeologische resten of sporen uit de periode Laat-Paleolithicum-Neolithicum. Ter plaatse van de lagere delen van het dekzandlandschap geldt een lage archeologische verwachting op vindplaatsen uit de prehistorie. Waar de grens tussen de lagere en hogere delen van het dekzandlandschap binnen het plangebied ligt, is op basis van de beschikbare informatie niet te bepalen. Hiervoor zijn boringen in het plangebied nodig. In de omgeving van het plangebied is de top van het dekzand tussen -6,9 en -8,5 meter NAP aangetroffen. Gezien de maaiveldhoogte in het plangebied (-4,7 tot -4,2 m NAP) is dit vanaf ongeveer 2,20 tot 3,80 meter beneden maaiveld.

Recentere archeologische waarden worden gezien de vernatting van het gebied niet verwacht, met de uitzondering van de mogelijke aanwezigheid van Scheepsresten. In hoeverre nog daadwerkelijk archeologische waarden binnen het plangebied aanwezig kunnen zijn, hangt mede af van de bodemopbouw en mate van intactheid van de bodem. Op basis van het bureauonderzoek zijn er geen aanwijzingen dat de top van het dekzand al verstoord zou zijn. De mariene afzettingen kunnen door de aanplant en wortelgroei van het bos al wel aangetast zijn.

Er is een verkennend booronderzoek uitgevoerd om de diepteligging van het dekzand als archeologisch niveau vast te leggen en de mate van intactheid ervan te bepalen. Uit dit verkennend booronderzoek blijkt dat de aanwezigheid van een dekzandrug die geconstateerd is uit het bureauonderzoek is bevestigd. De top van het dekzand ter plaatse van de waterpartijen ligt tussen 2,60 meter beneden maaiveld in het noordwesten en 3,90 meter beneden maaiveld in het zuiden en zuidoosten. Er zijn ook aanwijzingen gevonden die erop wijzen dat de top van het dekzand archeologisch gezien intact is gebleven. Er is geen sprake van erosie, waarmee de hoge archeologische verwachting op resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Neolithicum is bevestigd.

Om de hoge verwachting van het dekzand rond de waterpartijen waar te nemen, zal bij het aanleggen van de waterpartijen een buffer van 1,0 meter tussen de top van het archeologisch relevante niveau en de onderzijde van de te graven waterpartijen aangehouden worden. Er kan dus in het gebied zonder archeologische maatregelen tot 1,60 meter beneden maaiveld worden gegraven.

In zijn algemeenheid geldt dat indien bij de uitvoering van de werkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 en 5.11 Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht. Dit geldt in het bijzonder ook voor resten van scheepswrakken. Voor de scheepswrakken en toevalsvondsten is het belangrijk dat een Programma van Eisen klaarligt voordat de werkzaamheden van start gaan.

Landschappelijke en cultuurhistorische waarden

Het plangebied en directe omgeving herbergen geen bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische waarden, waardoor geen effecten worden verwacht, mits de bufferzone van 1,00 meter tot de top van het dekzand aangehouden wordt.

Geluid

Tijdens de werkzaamheden zijn machines in het gebied aanwezig om de grond te ontgraven. Deze machines produceren geluid. Geluid en beweging die met werkzaamheden gepaard gaan, reiken enkele honderden meters ver. De aannemer bepaalt hoe het werk wordt uitgevoerd en hoe eventuele geluidhinder voor de omgeving wordt geminimaliseerd. Hierin dient hij zich aan geldende wet- en regelgeving te conformeren.

Licht

Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden zal bij voorkeur geen verlichting toegepast worden om effecten op de vleermuizen die foerageren in dit gebied te beperken. Mocht verlichting wel nodig blijken te zijn, dan zal een lichtplan opgesteld en goedgekeurd moeten worden om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen. Voor de voorgenomen activiteit wordt dan ook geen bijdrage aan het aspect lichthinder verwacht.

Externe veiligheid

Er zijn naar verwachting op het gebied van externe veiligheid geen nadelige effecten die de uitvoering van het project belemmeren.

Verkeer

Tijdens de aanlegfase zijn er zowel transportbewegingen voor de aan- en afvoer van afgegraven grond en materieel, als van het personeel dat wordt ingezet. Naar verwachting neemt het verkeer van en naar het plangebied toe, maar levert de toename van verkeer geen grote nadelige effecten op. De overlast zal beperkt zijn vanwege de geringe bewoning in het gebied en de relatief korte uitvoeringstermijn. Wel zal na voltooiing van de werkzaamheden de verkeersdruk richting dit gebied toenemen.

4 Conclusie

Gelet op de potentiële effecten zullen bij de voorgenomen activiteit geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu voordoen, waarvoor het opstellen van een milieueffectrapport noodzakelijk is.

4.1 Vervolg

Een afschrift van het besluit van Gedeputeerde Staten van Flevoland, inhoudende dat bij de voorbereiding van het besluit tot ontgronding, voor deze ontgrondingswerkzaamheden, geen MER hoeft te worden gemaakt, moet conform artikel 7.28 tweede lid van de Wet milieubeheer worden overlegd bij de indiening van de aanvraag om ontgrondingenvergunning. Dit besluit zal bekend worden gemaakt in de Staatscourant en de plaatselijke krant.